SEY
SUOMEN ELÄINSUOJELU

Helsingissä 20.2.2026

Asia: HE 192/2025 vp Hallituksen esitys eduskunnalle lemmikkieläinten siirtoja koskevaksi lainsäädännöksi

Kiitämme kuulemispyynnöstä.

Ehdotamme, että tuontivalvontalain 10 §:n 2 momentista poistetaan lause *"ja kyse on sellaisesta laissa rangaistavaksi säädetystä teosta, josta voi seurata vankeusrangaistus."*

Tuontivalvontalaissa annetaan säännöksiä toimista, joita suoritetaan esimerkiksi eläinten terveyttä ja hyvinvointia koskevien sääntöjen soveltamisen varmistamiseksi. Näin ollen perusteettoman korkealle nostettu tarkastuskynnys on omiaan estämään tuontivalvontalain tarkoitusta eläinten hyvinvoinnin näkökulmasta katsottuna.

Pidämme tärkeänä, että hallitus vähintään selvittää osana tuontivalvontalain 10 §:n 2 momentin muutosvalmistelua sen, minkälainen kansallinen liikkumavara kansallisella lainsäätäjällä on käytössä EU:n valvonta-asetuksen 5 artiklan kohdissa eli mahdollistaako se edes kyseisen lauseen pitämistä pykälässä.

<u>Perustelut</u>

Tuontivalvontalaki (1277/2019) annettiin 19.12.2019 hallituksen esityksen 56/2019 vp pohjalta. Hallituksen esityksen eduskuntakäsittelyn aikana sitä käsiteltiin myös perustuslakivaliokunnassa, joka antoi asiassa lausuntonsa (PeVL 9/2019 vp.)

Perustuslakivaliokunta totesi edellä mainitussa lausunnossaan tarkastusoikeuden osalta yhteenvetona seuraavaa: *”Jollei kotirauhan piiriin ulottuva tarkastustoimivaltuus ei ole kaikilta osin EU:n valvonta-asetuksen edellyttämä, on hallituksen esityksen 1. lakiehdotuksen 10 §:ssä säädettyä tarkastustoimivaltuutta kotirauhan piiriin ulottuvilta osilta supistettava asetuksen kannalta välttämättömään, minkä muutoksen tekeminen on silloin edellytyksenä sille, että 1. lakiehdotus voidaan käsitellä tavallisen lain säätämisjärjestyksessä.”* Samasta perustuslakivaliokunnan lausunnosta selviää, että kyseisessä hallituksen esityksessä ei tarkemmin selosteta, minkälainen kansallinen liikkumavara kansallisella lainsäätäjällä on käytössä tarkastusoikeuden osalta. Myöskään tässä uudessa hallituksen esityksessä HE 192/2025 vp ko. asiaa ei selosteta.

Tuontivalvontalain 10 §:n 2 momentin asianmukainen valmistelu edellyttää näkemyksemme mukaan ainakin EU:n valvonta-asetuksen 5 artiklaan mahdollisesti sisältyvän kansallisen liikkumavaran selvittämistä. Erityisen tärkeää olisi selvittää, sisältyykö 5 artiklan H- kohtaan *”Toimivaltaisilla viranomaisilla ja luonnonmukaisuuden valvontaviranomaisilla on oltava käytössään oikeudelliset menettelyt, joilla varmistetaan, että henkilöstöllä on pääsy toimijoiden tiloihin”* kansallista liikkumavaraa.

Tuontivalvontalain 10 §:n 2 momenttia säädettäessä tulee huomioida myös se, että tarkastusoikeutta ei ole katsottu tarpeelliseksi kytkeä vain vankeusuhkaisiin tekoihin. Tämä selviää perustuslakivaliokunnan lausunnosta PeVL 9/2019 vp.

Kati White
Toiminnanjohtaja
SEY Suomen eläinsuojelu